

Representantforslag 62 S

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Kjell Arvid Svendsen og Kjell Ingolf Ropstad

Dokument 8:62 S (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Kjell Arvid Svendsen og Kjell Ingolf Ropstad om å styrke etikkarbeidet i Statens pensjonsfond utland (oljefondet)

Til Stortinget

Bakgrunn

Statens pensjonsfond utland er på over 4 000 mrd. kroner og er blant verdens desidert største institusjonelt eide globale investeringsfond. Regjering og storting har satt høye ambisjoner for fondet, både når det gjelder kvaliteten på den finansielle forvaltningen og oppfølgingen av de etiske retningslinjene for fondet.

Norges Bank bestemmer selv hvilken ressursinnsats som er nødvendig for å sikre kvaliteten på den finansielle forvaltningen. Kostnadene trekkes fra fondets bruttoavkastning i henhold til forvaltningsavtalen mellom Finansdepartementet og Norges Bank. Også ressursinnsatsen i Norges Banks eierskapsutøvelse, som er et viktig virkemiddel både når det gjelder finansielle resultater og oppfølgingen av kravene til sosialt ansvarlige investeringer, vil dekkes innenfor denne rammen.

I motsetning til hva som er tilfellet for den finansielle forvaltningen, har Finansdepartementet en direkte operativ rolle i etikkarbeidet, gjennom Etikkrådets arbeid og departementets egne vurderinger. Bevilgningene til dette arbeidet er en del av den samlede driftsbevilgningen til departementet. Det kan medføre at det er en noe tyngre prosess å få stilt nødvendige ressurser til rådighet til etikkarbeidet, ettersom kompleksiteten i porteføljeforvaltningen øker.

De etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond utland har bred politisk oppslutning. Det har også vært gjennomført en bred evaluering av disse retningslinjene, med resulterende forslag til justeringer i virkemiddelbruk.

Det synes imidlertid å være et behov for å styrke oppfølgingen av retningslinjene. Det handler dels om politisk vilje, dels om bevilgninger. Som nevnt har fondet økt betydelig over tid, både i størrelse og i antall markeder og selskaper som inngår i investeringsuniverset. Det vil også bli introdusert nye investeringsmuligheter, gjennom et eget fond for miljøinvesteringer og et mulig fond for investeringer i bærekraftig vekst i framvoksende markeder, hvor de sosialt ansvarlige egenskapene ved investeringene er en av premissene for at programmene i det hele tatt ble foreslått. Det synes åpenbart at det er behov for å styrke ressursene til etikkarbeidet, også for å kunne kontrollere at disse ambisjonene faktisk nås.

Flere aktuelle saker den senere tid har medført et kritisk søkelys på fondets etiske profil. Det gjelder for eksempel

- investeringer i selskaper som er engasjert i miljøskadelig oljesandutvinning
- investering i selskaper som er involvert i grove miljøødeleggelser, som ødeleggende nedhugst av regnskog som undergraver regjeringens regnskogssatsing
- investeringer i selskaper som henter ut naturressurser fra okkuperte områder uten at dette kommer lokalbefolkningen til gode (Vest-Sahara), eller i andre områder hvor grunnleggende menneskerettigheter åpenbart ikke respekteres av stridende parter (Kongo)

Forslagsstillerne understreker at hensynet til fondets og Norges internasjonale omdømme tilsier at sli-

ke saker får en grundig og seriøs vurdering, med utgangspunkt i ambisjonene om sosialt ansvarlige investeringer (miljø, utvikling m.m.). Med en så stor, og økende, kompleks portefølje, synes det mer enn tvilsomt om dagens bemanning av Etikkrådet er tilstrekkelig til å ivareta dette hensynet.

Forslagsstillerne mener at Finansdepartementet bør vurdere grundig hvilket økt ressursbehov som er til stede i tiden som kommer for å sikre at de etiske retningslinjene faktisk blir fulgt opp på en måte som kan ivareta Norges ambisjon som verdensledende også når det gjelder etikkarbeidet i kapitalforvaltningen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen foreta en grundig vurdering av hvilke ressurser som etikkarbeidet i Statens pensjonsfond utland vil kreve de nærmeste år, gitt meget høye ambisjoner om oppfølging av de etiske retningslinjene, og orientere Stortinget om dette på egnet måte.
2. Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag om økte ressurser til etikkarbeidet i Statens pensjonsfond utland.

22. mars 2013